

ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ — ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ — ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ

Ίδρυση: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»

Περίοδος Α': 'Αριθ. φύλλου 1-18, 1965-1966 ('Εφημερίς «ΣΑΜΑΡΙΝΑ»)

Περίοδος Β' — 'Ετος 5ον — 'Αριθ. φύλλου 50

Προσωρινά Γραφεία: 'Ιωάννου Γενναδίου 6 — Τ. 140

ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Σαμαριναίων Αθηνών, μη δυνάμενον να παραστή εις την συγκληθείσαν διά την 21ην 'Απριλίου 1974 σύσκεψιν εις την Λάρισαν επί του θέματος του Πνευματικού Κέντρου Σαμαρίνας, απέστειλε την κατωτέρω επιστολήν προς τον Πρόεδρον της Κοινότητος κ. Δημ. Ταμπούκαν εις τόν οποίον εκφράζει τās απόψεις του επί του προκειμένου ζητήματος: (Σημειώτεον ότι η σύσκεψις τελικώς δεν πραγματοποιήθηκε).

'Εν 'Αθήναις τῇ 9)4)1974

Πρὸς
Τὸν κ. Τάκην Ταμπούκαν
Πρόεδρον Κοινότητος Σαμαρίνης
ΕΙΣ ΛΑΡΙΣΑΝ

'Ελάθομεν τὴν ἀπὸ 30.3.74 πρόσκλησιν σας διὰ τὴν σύσκεψιν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Συνδέσμων τῆς χώρας καὶ τῆς 'Αδελφότητος τῆς 'Αμερικῆς, πραγματοποιησομένην εἰς Λάρισαν τὴν προσεχῇ Κυριακὴν 21η)4 εἰς τὸ καφετεῖον «ΑΛΚΑΖΑΡ».

'Ατυχῶς ὁμως λόγῳ τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπομάκρυνσός δλων τῶν μελῶν τοῦ ἡμετέρου Δ.Σ. ἐξ 'Αθηνῶν πρὸς διαφόρους ἐπαρχίας, δὲν θὰ δυνθῶμεν νὰ παρασθῶμεν εἰς τὴν ἐν λόγω σύσκεψιν. Πάντως ἐπειδὴ τὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι, ὡς εἶδομεν, μόνον τὸ τῆς ἀνεγέρσεως Σταθμοῦ Πρώτου Βοηθειῶν ('Ιατρείον — Κλινικὴ) εἰς τὴν Σαμαρίνα ὑπὸ τῆς 'Αδελφότητος Σαμαριναίων 'Αμερικῆς («Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»), τὸ Δ.Σ. κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 8.4.74 ἀπεφασίσεν ὅπως ἐκφράσῃ πρὸς ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν πρὸς ὅλους τοὺς Συνέδρους τὰς ἐν προκειμένῳ ἀπόψεις αὐτοῦ αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς κατωτέρω:

Ιον. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου 'Αθηνῶν οὐδεμίαν ἔχει ἀντίρρησην διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῇ προσκλήσει Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν κ.λ.π., ἐφ' ὅσον ἡ ἀνέγερσις αὐτὴ ἀφορᾷ εἰς εἰλημμένην ἀπόφασιν τῆς 'Αδελφότητος 'Αμερικῆς, ἥτις δὲ καλὴν καὶ τὴν ἀπαιτηθεομένην δαπάνην.

Ιον. Σοβαρὰν ὁμως ἀντίρρησην ἐκφράζει τὸ Δ.Σ. ὡς πρὸς τὸν ἐπιλεγέν πρὸς ἀνέγερσιν χώρον τοῦ παλαιοῦ Κοιμητηρίου διὰ τοὺς κάτωθι βασικοὺς λόγους:

α) Διότι θὰ γειτνιάζῃ πρὸς τὸν μοναδικὸν μας ἱ. Ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Μεγάλης, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σύμβολον δλων τῶν Σαμαριναίων, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ νέον καὶ μοντέρνον (ὅπως ἐμφανίζεται εἰς τὰ σχέδια) κτίριον τοῦ ἐν λόγω Σταθμοῦ — Κλινικῆς, θὰ μείωσιν αἰσθητικῶς καὶ παραδοσιακῶς τὸ μνημειακὸν ἔργον τῆς Μεγάλης Παναγίας, μὲ κίνδυνον νὰ ἐκτεθῶμεν Πανελληνίως διὰ τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν.

β) Διότι τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν του καὶ διὰ τὴν εὐρύθμιν λειτουργίαν αὐτοῦ θὰ ἐκπ. ἀνάγκην προσωπικοῦ καὶ τοῦτο μόνον ἡ Κοινότης δύναται νὰ παρέχῃ διὰ τῆς αὐτοτελεστέας τῆς μετὰ τοῦ κτιρίου τούτου.

γ) Διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὡς χώρος παλαιοῦ Νεκροταφείου δὲν ἐνδείκνυται νὰ μετατραπῇ εἰς Κλινικὴν δι' εὐνοήτους λόγους.

Ιον. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου Δ.Σ. εἰς τὸν χώρον αὐτὸν θὰ πῶντο νὰ ἀνεγρῇ τὸ κτίριον τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ συμπεριλαμβάνετο καὶ τὸν Σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν — Κλινικὴν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι

τοῦτο θὰ συνεδέετο ἀπολύτως πρὸς τὸ περιβάλλον μὲ ἀνάλογον ἐναρμόνισιν πρὸς τὰ λοιπὰ δύο κτίρια τῆς περιοχῆς, ὅπως εἶναι ὁ Ναὸς τῆς Παναγίας τῆς Μεγάλης καὶ τὸ Σχολεῖον. Καὶ ἐφ' ὅσον φυσικὰ ἡ Κοινότης θὰ ἠδύνατο νὰ παρέχῃ τὰς ἀναγκαίουσας ὑπηρεσίας τῆς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς λειτουργίας τοῦ κτιρίου.

Ιον. 'Εὰν ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως τοῦ Δ.Σ., ὑπάρξουν ἀντιρρήσεις καὶ ἡ 'Αδελφότης τῆς 'Αμερικῆς ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ν' ἀνεγερῇ κεχωρισμένως τὸ κτίριον τῆς Κλινικῆς ἂς πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς ταύτης καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῆν ἰδικήν μας, ἐὰν αὕτη ζητηθῇ, ἀλλὰ, πρὸς θεοῦ, εἰς ἄλλον χώρον.

Ιον. Καὶ τέλος, ὡς πρὸς τὴν δημιουργίαν τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου ἐν τῷ συνόλῳ του, τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου 'Αθηνῶν φρονεῖ ὅτι

τοῦτο θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐνιαῖον, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἀπεφασίσθη ἀνεῦ διασπάσεως καὶ διὰ λόγους ὀργανικοὺς καὶ λειτουργικοὺς ἀφ' ἐνὸς καὶ φυσικά, διὰ οἰκονομικοὺς, ἀφ' ἐτέρου. (Λόγῳ τῆς ἀνεγέρσεως δύο ἢ τριῶν κτιρίων).

Τώρα ὡς πρὸς τὸν χώρον τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἐνιαῖου αὐτοῦ κτιρίου ἐὰν διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἀποκλεισθῇ καὶ πάλιν ὁ χώρος τοῦ παλαιοῦ Κοιμητηρίου καὶ σταθῇ ἀδύνατος ἡ ἐξεύρεσις ἄλλου καταλλήλου οἰκοπέδου, τὸ Δ.Σ. κατ' ἀνάγκην παραμένει εἰς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ παρελθόντος θέρους, ὅπως τὸ κέντρον ἀνεγρῇ εἰς τὸν παρὰ τὴν πλατεῖαν Κοινοτικὴν οἰκόπεδον.

Διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον
'Ο Πρόεδρος
Ζ. ΓΙΩΤΣΑΣ
'Ο Γ. Γραμματεὺς
Α. ΠΟΥΧΙΑΣ

ΧΑΣΙΩΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Τοῦ κ. Διονυσίου Καράτζου

Τὸν Μάρτιον 1924 ἡ τότε Κυβέρνησις 'Αθηνῶν προκήρυξε: δημοψήφισμα διὰ «Βασιλείαν ἢ Δημοκρατίαν».

Μὲ τὸ φύλλον πορείας ποῦ μοῦ ἐδόθη ἀπὸ τὸν Σύνταγμα Τρι- κάλων, ὡς στρατιωτικοῦ ἐπόπτου περιοχῆς Χασίων μὲ ἔδραν τὴν κωμόπολιν Κονισκοῦ, πῆρα καὶ ἕνα ἐμπιστευτικὸν φάκελλον μὲ τὰς ἐξῆς ἐντολάς: 1) νὰ ἀναπτύξωμεν τὰς ἀρετὰς τῆς Δημοκρατίας εἰς τὰ χωριά τῆς δικαιοδοσίας μας, 2) νὰ μὴν ἐπιτρέπωμεν τὴν συντροφιάν πέραν τῶν δύο ἀτόμων καὶ 3) καὶ τὸ σημαντικώτερον ἕνα τηλεγράφημα πρὸς ὅλους τοὺς στρατιωτικοὺς ἐπόπτας («ἡσάν ἐνέργειαν ὕμῶν ἐγκρίνομεν ἐκ τῶν προτέρων») μὲ ὑπογραφὰς τεσσάρων Ὑπουργῶν: Παπαναστασίου, 'Αραβαντινοῦ, Παγκάλου καὶ Κονδύλη.

'Εναρξιν τῆς περιοδείας μου ἐθεώρησα καλὸν ὁμοῦ μὲ ἕτερον συνάδελφον νὰ κάνωμεν ἀπὸ τὰ μοναστήρια τῶν Μετεώρων μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ τόσοι ἐκεῖ ἅγιοι θὰ βοηθῶσιν εἰς τὴν αἰσίαν ἐκβασιν τῆς ἀποστολῆς μου.

Τὸ θράδυ ἐκεῖνο ὁ Πάτερ Χαράλαμπος, ἡγούμενος τῆς Μονῆς Μετεώρων, ἐφιλοξένηε τὸν Πρόεδρον τῆς 'Αμερικῆς. Μετὰ ἕνα πλούσιον, ἀλλὰ πολὺ ψυχρὸν δεῖπνον μὲ τὸν ἀμύλητον ἀμερικανόν, ὁ πάτερ Χαράλαμπος, διὰ νὰ ἐορτασθῇ δῆθεν τὸ νέον πολίτευμα, ἀλλὰ κυρίως διὰ νὰ ξεφανθῶσιν μὲ τὴν συντροφιά μας, μᾶς παρέσυρεν εἰς τὸ ἐστιατόριον τῶν μοναχῶν, ὅπου ἕνα τεράστιον τραπέζι φιλοξενούσε κρυσόπτηρα τῶν 200 δραμίων. «Ὅταν πλέον ἤλθε σὺ κέφι, ξαφνικὰ πετὰ τὸ καλμαῖόν καὶ τὸ ράσο καὶ στήναι ἕνα ἀσταμάτητο χορὸ μὲ χρι τῶν πρῶτων ὥρων γεμάτος

χαρὰ καὶ ἀνακούφισι γιὰ τὴν... δημοκρατία, ποῦ δὲν ἐπίστευε, χωρὶς θέβαια καὶ ἡμεῖς ν' ἀντιληφθῶμε τὴν ὥραν ἐκείνην τὴ μᾶς περιέμενε. Τὴν ἐπομένον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ χωρίον Φλαμπόρει, ἐγγὺς τῆς κωμοπόλεως Κονισκοῦ, εἰς συγκέντρωσιν τῶν χωρικῶν ἀναπτύσσω ἐν ὀλίγοις, συμφώνως τῇ διαταγῇ, τὰ ἀγαθὰ τῆς Δημοκρατίας μὲ σαλατικά τὰ λόγια τοῦ Περικλέους καὶ ἄλλων σοφῶν τῆς ἀρχαίας 'Ελλάδος κ.λ.π. 'Ο παπᾶς τοῦ χωριοῦ, δασκαλεμένος καὶ φανατικὸς ὁπαδὸς τοῦ κατεστημένου, παρρηκολούθει ἀμύλητος καὶ μὲ θλυσὸν ὕφους τὰ ἐπιχειρήματά μου διὰ τὸ νέον πολίτευμα. Τὴν μεθεπομένην μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἀπευθύνεται πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα μὲ τὰς ἐξῆς φράσεις:

«'Ηρθε προχθὲς ἐκεῖνος ὁ νεολοχαγὸς καὶ μᾶς εἶπε νὰ ψηφίσουμε Δημοκρατία. Ξέρετε, παιδιά, τί θὰ πῇ δημοκρατία;» Εἰς ἀπάντησιν τῶν χωρικῶν ὅτι «πρώτη φορά ἀκούμε τέτοια λέξι» συνεχίζει: «Δημοκρατία θὰ πῇ ἐκλεψες, πρὸ ἐξ ὀφθαλμῶν μὲ καὶ κάτω. Μποροῦμε ὁρὲ νὰ ζήσουμε ἡμεῖς ἐδῶ χωρὶς νὰ κλέβουμε;».

'Ο παπᾶς μίλησεν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν χωρικῶν. 'Αρχισεν ἡ ψηφοφορία μὲ ἀποτέλεσμα 200 ψηφοδέλτια ὑπὲρ τῆς Βασιλείας καὶ εἰκοσι ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας. 'Ετοί ἡ θεωρία μου πῆγε περίπατο. Σημειωτέον ὅτι ὁ νομὸς Τρικάλων ὑπερψήφισεν ὑπὲρ τῆς Βασιλείας.

Τὴν ἐπομένην Δευτέραν ὁ παπᾶς ἐντρυφᾷ παρουσιάζεται ἐνώπιόν μου εἰς Κονισκὸν ζητῶν ἔλεος. Εἰς ἀπειλήν μου ὅτι θὰ καταγγείλῃ τὴν πράξιν του ὅχι εἰς τὸν Στρατιωτικὸν Διοικητὴν Τρικάλων ἀλλὰ εἰς τὸν θεοπότην κυριολεκτικῶς καταρρέει μὲ τὴν φράσιν «αὐτὸ εἶναι τὸ χειρότερον, θὰ μοῦ ξυρίσῃ τὰ γένεια».

'Αλλὰ χάρις εἰς τὴν εὐστροφίαν του νὰ ταυτίσῃ τὸ πολίτευμα μὲ τὸν ἐν γένει βίον τῶν κατοίκων νὰ ζῶμε ἀνενόητοι μὲ τὴν γνωστὴν προποταρικὴ κλεψία χωρὶς «μῆλα καὶ κάτω» ἐπῆρε τὴν συγκλησίαν μου καὶ ἐτοί ἐγλύτωσε καὶ τὰ γένεια καὶ τὰ χτένια.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΟΣ
'Απ' τος 'Αξ' κός

ΠΙΝΔΟΣ

Τῆς Σοφίας 'Αναδοτιάδου

'Ο 'Αγιος Κοσμάς πέρασε κι' ἀπ' τὸ δικό μας τὸ χωριό. Σάν εἶδε τὰ βουνά μας, τὰ εὐλόγησε καὶ εἶπε: — «Εὐλογημένες νάναι τοῦτες οἱ ράχες. Θὰ σώσουνε μιά μέρα πολλὲς ψυχές».

(Παράδοση κοινὴ στὰ περισσότερα χωριά τῆς Πίνδου)

.....
Κι' ὅταν πιά ἡ σκλαβιά ἔκανε τ' αὐτιά τους ὥριμα γιὰ τὴ φωνή του, οἱ ἄνθρωποι ἀκούσαν τὸ κήρυγμα τοῦ βουνοῦ.

Μὲ τὴ σειρά τους μπῆκαν σὸ δρόμο γιὰ τὸ Καταφύγιο:

Γεῖα σας βουνά μὲ τοὺς γκρεμνοὺς (λαγκάδια μὲ τίς πίκνες — Καλὸ' στο τ' ἄξιο παιδί καὶ τ' ἄξιο (παλληκάρι).

'Η Πίνδος τοὺς κλείνει στὸν κόρφο της. Πραγματικὰ δυνατὴ, δὲ θὰ προδῶσιν τὴν ἀδυναμία. 'Απέραντα σοφὴ, θὰ συνδυάσῃ τὸ χάδι ποῦ γιαιτρεῖται, μὲ τὴν ὀρμὴ ποῦ ξαναγεννᾷται. Τοὺς κλείνει στὸν κόρφο της — κι' ὀλόγυρά τους δένονται τὰ μάγια...

Γι' αὐτοὺς τὸ ἀμόνιο τῶν μεγάλων δασῶν, οἱ λειτουργίες τῶν πουλιῶν — ὁ ἁγιασμός τῆς πρωινῆς δροσιάς μὲ σὸ κορτάρι. Γι' αὐτοὺς τὰ γαλάζια τρεμουλιάσματα τῶν κορυφῶν σὸ πρωταξύνημά τους, — τὸ φεγγάρι ποῦ ταξιδεύει στὰ ποτάμια καὶ λικνίζεται στὰ ἄρμενα, — τ' ἀραβουργήματα τοῦ ἡλίου πᾶν στὴ ράχη τῶν κοπαδιῶν ποῦ στάλιασαν κάτ' ἀπὸ τίς θαλανιδιές καὶ τὰ πλατάνια — τὸ σούρουπο ποῦ λιανοτραγουδεῖ τὴ γαληνεμένη θλίψι του στὰ τρέμολα τῶν γρύλων, στὶς τρίλιες τῶν πρώτων ἀστεριῶν...

Μὰ τὴν ἴδια ὥρα οἱ χαράδρες ἐτοιμάζουν τὰ λημέρια. Οἱ ράχες ὀχυρώνουν τὰ ταμπούρια. Τὸ ποταμᾶκι μεταμορφώνεται σὲ τάφο. Κάθε δέντρο μὲ μετερίζι. Τὰ μοναστήρια, τὰ μετόχια, γίνονται καντίνες. Συνωμοτοῦν οἱ θρυσόυλες. Οἱ πέρδικες ἐπιασαν κιόλας τὰ ψηλάματα — νὰ στήσουν καραούλι! — καὶ οἱ μικρές, ταπεινὲς Παναγιές ποῦ ὀλομόναχες ρεμβάζουν πᾶν ἀπ' τοὺς γκρεμνοὺς τους — παρακαλῶνε...

'Ετοί σιγὰ — σιγὰ τὸ θαῦμα συντελεῖται.

'Η Πίνδος χωνεύει ραγιάδες καὶ χύνει ἀντάρτες. 'Απ' τὸν κάμπο τῆς ἀνεβάζουν στάχτη καὶ στέλνει πίσω φωτιά — γιὰ νὰ κάψῃ τὸν κάμπο.

'Η Πίνδος γεννοβολαῖ τὴν 'Επανάστασι.

Οἱ μικρές τοπικὲς ἀνταρσίες

ΤΕΛΟΣ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ

'Ο πρῶτον Νομαρχιακὸς Σύμβουλος Νομοῦ Λαρίσης καὶ συνταξιούχος ὀδοντίατρος κ. Δημ. 'Αχ. Μαντάρας ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐφημερίδα «'Ακρόπολις» τῶν 'Αθηνῶν ἐπιστολήν, εἰς τὴν ὁποίαν μεταξὺ ἄλλων γράφει σχετικῶς μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς 'Ελασσόνης καὶ τὰ ἐξῆς:

«'Η ἐπαρχία αὕτη ὑπῆρξεν ἀνεκαθεν κέντρον πνευματικὸν καὶ βάσις ἐθνικῶν ἐξορμήσεων. 'Απὸ δὲ τὴν ἱστορικὴν μὲν «Βαλέταικον» ('Αγ. Δημήτριος) εὐρισκομένην σὲ ἀποκρυσμῆν χαράδρην, στὰ προδούνια τοῦ 'Ολύμπου, ἀπέχουσα μίαν ὥραν περίπου ἀπὸ τὴν Τσαριτσανή, εἶχαν τὴν ἔδραν ἐξορμήσεως καὶ τροφοδοσίας τὰ ἑλληνικὰ μακεδονικὰ «κομιτάτα» (μακεδονομάχοι κ.λ.π.). 'Απὸ ἐδῶ ξεκίνησε καὶ ὁ Παῦλος Μελάς».

«'Επιβάλλεται λοιπὸν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δρόμος ἀπὸ μόνῃς «Βαλέται-

κὴν» πλῆθαινον, ἀποκτοῦν συνειδήσι καὶ σκοπὸ, σμίγουν σὲ μίαν ἐνότητα, ξεδιπλώνονται ὁλοένα καὶ περισσότερον σὲ ἔκτασι καὶ ἐντασι. Καὶ σὸ μεγάλο σπασμό, ποῦ θὰ τὴ συγκλονίσῃ πιά ἀπ' τὰ θεμέλιά της, ἡ ἀπέραντη Πίνδος ἀνατριχιάζοντας ἴσασιν τὸ πιὸ μικρὸ λιθαράκι της, ἀποκτάει ξαφνικὰ συνειδήσιν τοῦ προορισμοῦ της. Τότε, γιὰ πρώτη φορά στὴν ἱστορία της, προδίνοντας τὴ γόνιμη σιωπὴ της, ἀφήνει ν' ἀκουστῇ στὰ πέρατα τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἡ μεγάλη κραυγὴ της πρὸς τὴν ἐλευθερία.

.....
'Η Πίνδος θὰ θεμελιώσῃ πᾶν της κι' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα.

Δόλωμα ποῦ προσφέρεται, πᾶν ἀπ' τὴν παγιδεμένη Βία ἀνεμίζει κιόλας — λάβαρο μιάς σταυροφορίας γιὰ τὴν ὑπαρξί — τὸ Σμολικά της μὲ τίς τρεῖς κορφές.

Γιατὶ στὰ ψηλαφτὰ φαουλέματα τῆς φωνῆς ποῦ τὴν παρακαλεῖ ἀναγνωρίζει ξαφνικὰ τοὺς τόνους τοῦ δικοῦ της τραγουδιοῦ, τοῦ μοναδικοῦ της τραγουδιοῦ ποῦ ξαναγυρίζει. Κι' ἀνατριχιάζοντας συνθέμελα ἀρπάζει τὸν ἀγαπημένον σκοπὸ, μ' ὅλα τὰ κορφοβούνια, μ' ὅλα τὰ λαγκάδια της, καὶ τὸν τραντάζει στὰ πέρατα τοῦ κόσμου, σάλπιγγα, νὰ ζυγνήσῃ τοὺς σκλάβους.

Σάν ἐτοιμὸν ἀπὸ καιρὸ, θρίσκειται πάλι στὴ θέσι της.

Γρήγορα!... Τὰ δάση νὰ σημάζουν τὸ συναγερμό!... Νὰ τρέξῃ στὰ νερά τὸ μεγάλο μνημεια!... Οἱ ράχες νὰ ἐτοιμαστούν! — Τὰ μονοπάτια νὰ ζυγνήσουν! — Πίσω ἀπ' τὰ περάματα ποῦ δὲ παραπλανήσουν τ' ἀγρίμια νὰ στήσουν τὸ καρτέρι! — Καινούργια πείνα ἂς ἀναδέψῃ τοὺς αἰώνιους γκρεμνοὺς!... 'Ο ἀέρας τῶν ζυγῶν, ποῦ μεθάει τὸ αἷμα, σκοτώνει τὴ σκέψιν καὶ κάνει τοὺς ἥρωες — ἂς γίνῃ ἡ Σιλβὰμ γιὰ τοὺς ἱκέτες τοῦ κάμπου!... Στὴ μνήμην τῶν δικῶν τῶν ἀνθρώπων ξαναζοῦν οἱ μυστικὲς γιδοστράτες — καὶ, σιωπηλές, οἱ θεωρίες τῶν γυναικῶν της προδίδουν πρὸς τίς κορυφές, γεμμένες ἀπ' τὸ νέο φορτίο στὴ στάσι τοῦ προγονικοῦ μόχθου...

ΤΕΛΟΣ

Πανσαμαρινιώτικη συγκέντρωση

Στὶς 26 Μαΐου 1974 ἐγίνε ἡ Πανσαμαρινιώτικη ἐκδρομὴ στὸν 'Αγιο Θωμᾶ 'Αρπελῶνας, μὲ πρωτοβουλία τοῦ Συνδέσμου Σαμαριναίων Λαρίσης.

Ελευθερά οκίττα

«ΣΤΡΗΚΙΝΓΚ» "Η «ΣΤΡΕΓΓΛΑ»

Του Γιάννη Παπαζήση (Σμόλικα)

Τούτην η λόξα που τόσο ξαφνικά έπιασε τη νεολαία της 'Αμερικής κι' άστραπιαία μεταδόθηκε στην Εύρωπη, είναι αδιανόητη.

Τη νόμασαν «Στρήκινγκ», μα πιο σωστά τη νοματίζουν οι χωρικοί μας. Τη λένε «Στρέγγλα».

Και είναι μία κοντρούμπα η «στρέγγλα», με σκληρό φαρμακικό κεντρί, που όταν τοιμπαίει τα γελαδικά τους, τρέχουν τα καύμενα με δλη τους την όρμη, για ν' αλαφρώσουν τον πόνο.

Το ίδιο περίπου κάνουν και οι «Στρήκινγκ». 'Αλλά από... ευχαρίστησι κι' άς μην είναι... ζώα, αλλά φοιτητές και φοιτήτριες. Δπλαδὴ τὸ καμάρι και ἡ χρυσὴ ἑλπίδα, τῆς ἀπανταχοῦ... ὁμορφῆς και ὑπερεκπαιτισμένης κοινωνίας.

Τὸ ἴδιον νομίζουν ὅτι, πετώντας ὅλα τους τὰ φορέματα και τρέχοντας ὁλόγυμνοι, σὲ πολυσύνκαστα κεντρικά σημεῖα, παρέχουν... ευχαρίστησι, μαζὶ με τὰ... ἀπόκρυφα τους, στοὺς ἀνυπόπτους συνανθρώπους. Καὶ ἴσως νομίζουν ὅτι, τοὺς ὀφείλεται... χειροκρότημα, γνωρίζοντας πὼς στοὺς ξαφνιασμένους ἀκούσιους θεατὲς τους, ὑπάρχουν καί... θαυμαστές, ἐνῶ οἱ ἀπιδρασμένοι πού θὰ ἤθελαν νὰ τοὺς... μαστιγώσουν, δὲν θὰ τοὺς προλάβαν στὴν τρεχάλα τους. Πρωτοπόροι οἱ Σουηδοί, στὴν ἐτοιμωσιά, πῆραν ταῖνες τῶν ὁλόγυμων καυκάριδων και τοὺς παρουσίασαν κιάλας, στὴν τηλεόρασι.

Τὸ ἴδιον αὐτὴ ἡ καινούργια πατάτολη λόξα, πού ἔφτασε στὸ κατακόρυφο, σημαίνει τὸ τέλος στὶς παραδοξότητες, ὅπως ἄρχισε νὰ περιορίζεται ὁ κιππυσμός κι' ὅπως ἐξαφανίστηκε ὁ «Υπαρξισμός».

Πολλοὶ ἀφελεῖς νομίζουν ὅτι, αὐτὲς οἱ λέξεις πρέπει νὰ χτυποῦν ἀπ' τὴς 'Αρχές. 'Αλλὰ τὶ ἐπέτυχε ὁ παντοδύναμος Πάγκαλος, ὅταν τάβαλε με τὴν κοινὴ φούστα; Διέταξε τοὺς Πόλιαν νὰ ἐξακριβώσουν ἂν ἡ φούστα εἶναι κοντότερη ἀπὸ 30 πόντους, νὰ πηγαίνουν, στὸ Αὐτόφωρο, ἀμέσως τὶς κοπέλλες. 'Αλλὰ κι' αὐτὲς τοὺς κατήγγειλαν ὅτι... ζακάρωναν ἀ-

κουμπώντας τὸ μέτρο στὶς γάμπες τους. Θέμα πού ἔγινε κωμῶδια και τραγῶδι.

«Δὲν μοῦ ἀρέσουν τοὺ Πάγκαλου τὰ γούστα τριάντα πόντους κεντὴ ἡ φούστα».

Και ὁμως ἡ φούστα, συνέχισε τὸ κόντεμά της, ξεσκέπασε τὰ γόνατα και ὑπάκουε τὸ Μίνι, κατέληξε νὰ σκεπάζει — μόλις — τὰ... οὐλῆα.

Πάλι στοὺς ἰσχυρούς, οἱ ἀφελεῖς. 'Η 'Επανάστασις θὰ τὴν ξαναφέρει ὡς τὸν... ἀστράγαλο. Μάλιστα οἱ καλοθελητὲς της, τηλεφώνησαν στὰ ξένα πρακτορεῖα Τουρισμοῦ, τι νῆλα θὰ πάθουν οἱ μινιφορὼδες τουρίστριες.

Κι' ἤρθαν τὰ ἐγκαινία τῆς γνωστῆς Γιορτῆς τοῦ Κρασιοῦ, στὸ Δαφνί. Μαζὶ με ἄλλους 'Υπουργούς, τὰ ἐτίμησε κι' ὁ δραστηριώτατος Παττακός. Κι' ὅταν μιὰ νεαρὴ θρασύτατη Σουηδέζα τὸν ρώτησε ὅ' ἀπαγορεύετε τὰ Μίνι κ. 'Αντιπρόεδρε; ἐκεῖνος τῆς ἀπάντησε προσφυστάτα: Οὔτε πρὸς στιγμήν τὸ σκέφθηκα. Διότι τὸ Μίνι εἶναι πανάρχαια 'Ελληνικὴ μόδα και τὸ πρωτοφόρεσε ἡ θρυλικὴ 'Αρτεμις, θεὰ τοῦ Κυνηγιοῦ. Χαίρομαι πού ἔχετε και σεις τὰ ὠραία της πόδια...

Τὰ ζωηρὰ χειροκροτήματα, διὰ δέχθηκε τρελλὸ ξεφάντωμα κι' ἡ τετράξανθη φρουλαῖν, πῆρε ἄρκετὲς... φωτογραφίες τῶν γλεντζέζων, ὅχι βέβαια με τὴ μηχανὴ τῆς 'Οσο γιὰ τοὺς δικούς μας φοιτητὲς πού τοὺς διακρίνῃ ἡ σωφροσύνη και ἡ συντηρητικότης, ἐλλοπίζω νὰ μὴ ζηλέψουν τὴν δόξαν τῶν ξένων φοιτητῶν, οἱ ὅποιοι ἴσως πολυλαπλασιάζουν τὶς γυμνικὲς τοὺς ἐπιδείξεις, με τὴν καλυτέρευσι τοῦ καιροῦ.

Κι' ἂς μὴ λησμονοῦν ὅτι ὁ τόπος μας ἐκτὸς ἀπὸ λεμονόκουπες και αὐγὰ κλούβια, ἔχει κι' ἄλλα πολλὰ φρούτα, πού σπίζουν λόγω ἀζητησίας και θὰ λάβουν τὴν δέουσαν περιποίησιν ἂν τολμήσουν νὰ ξεγυμνωθοῦν...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΜΟΛΙΚΑΣ

Τρίκαλα

Εκείνοι που φεύγουν

ΖΗΣΗΣ Ι. ΑΓΟΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἑνας ἄνθρωπος τῆς ἀκράτου ἐργασίας ἐφυγεν ἀπὸ τὸν μάταιον αὐτὸν κόμον γιὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν αἰώνιαν ζωὴν. 'Ο θάνατος ἐνίκησε τὸν ἀνίκητον εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ἐγεννήθη στὸ Σακουστό, ὄρεινὸ χωριὸ τῆς ἱστορικῆς Πίνδου, στὴν ὠραία Σαμαρίνα, ὅπως κοινῶς ἀποκαλεῖται, πού ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ ὀνομαστότερα μπαλκόνια τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, με τὴν τόσην πλουσίαν και πασίγνωστην ἱστορίαν της.

Ὁ Ζήσης 'Αγορογιάννης, γνήσιο παιδί τῆς ὑπαιθρου, διετήρησεν εἰς ὅλην τὴν ζωὴν τὴν ἀγνότητα και τὸ ἀπέρριπτον τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, στὸ ὅποιον πρωτοεῖδε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.

Τὸ πάθος του, ὁ πόνος του, ὁ ἔρωτας του ἦταν πάντα ἡ ἐργασία και μόνον αὐτὴ και δὲν ζεύρω ἂν εἶναι πολλοὶ οἱ ὁμοιοί του. Νυχθημερὸν ἀφωσιωμένος στὴν δουλειὰ μετέβαλε ἄγωνα και ἀξένα ἐδαφικὰ τμήματα εἰς προσοδοφόρα ζηλευτὰ τοιαῦτα.

Τίποτα ἄλλο δὲν τὸν συνεκίει. 'Αφωσιωμένος ὁλόφωνα στὴν συστηματικὴ και ἐπιμελημένη ἐργασία ἀποτελεῖ ἕνα παράδειγμα ἄξιον μνείας και ἐπαινον πολλοῦ και μεγάλου. Εἶναι ὁ πρῶτος διδάξας εἰς τὴν περιοχὴν Γόννων, ὅπου με πραγματικὸν ἀθλον και με ἰδιόζουσαν φιλοπονίαν ἐπέτυχε τὴν ἀρεσκείαν ἀγόνων και ὀρεινῶν ἐκτεταμένων ἐκτάσεων ἐπ' ὠφελεία ὧν τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

Ἀποτόμως ἡ μοῖρα θέλησε νὰ τοῦ κόψῃ τὸ νῆμα τῆς ζωῆς στὰ 62 τοῦ χρόνια.

Ὁ θάνατος τοῦ Ζήσης 'Αγορογιάννη ἐγίνε γνωστὸς με θαθεῖαν ὁλψιν και ὀδύνην εἰς ὅλους τοὺς πατριώτας και φίλους πού ἐγνώριζαν νὰ ἐκτιμῶσιν τὴν ἱκανότητά του, τὸ προοδευτικὸν τοῦ πνεύματος και τὴν ἀξιοζήλευτον φιλεργίαν του. Ἐφυγεν ὑπερήφανος γιὰ τὸν δημοῦργημά του, ἀφήνοντας τὸ φωτεινὸν παράδειγμά του.

Τὸ κῶμα τοῦ ἀγαπημένου τοῦ Κιτσιλериού, πού κυριολεκτικὰ ἐλάτρευεν, ἂς εἶναι ἐλαφρὸν και ἡ μνήμη του αἰωνία.

Διονύσιος Καράτζος

ὑπάρχει στὸ δέρμα λύσις συνεχείας αὐτοῦ (γραντζούνισμα ἢ πληγή).

Τὰ μικρόβια τῶν βρουκελλῶν μπορεῖ νὰ μείνουν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ζωντανὰ ἐντὸς τοῦ ὕδατος τοῦ ἐδάφους και τῶν διαφόρων μολυσμένων τροφῶν. 'Η μακροχρόνιος ἀντοχὴ τῶν μικροβίων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περιβάλλον δοθεὶς στὴν μετὰδοσιν τῆς νόσου και ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μολυνθῇ εἰς ἀνυπόπτον χρόνον και τόπον.

Εἶναι δυνατόν νὰ προκαλέσῃ λαθραῖαν νόσον εἰς τὰ ζῶα τὰ ὅποια δὲν παρουσιάζουν κανένα ἐκδηλὸν σύμπτωμα, εἶναι φαινομενικῶς ὑγιᾶ, μολύνουν τὸ περιβάλλον με τὰ ἐκκρίματά των και τὸ γάλα τους περιέχει τὸ μικρόβιο.

Ἀπὸ τὴν νόσον κινδυνεύουν περισσότερο τὰ ἄτομα τὰ ὅποια ἐρχονται εἰς ἐπαφὴν με τὰ ἄρρωστα ζῶα ὅπως εἶναι οἱ κτηνίατροι, τυροκόμοι, ἔμποροι κρεάτων κ.ά.

Ἡ νόσος χαρακτηρίζεται ἀπὸ περιόδους πυρετοῦ, πού διακόπτονται ἀπὸ περιόδους ἀπυρεξίας (κυματοειδὴς πυρετός). Παρατηροῦνται ἀφθονοὶ και δύσοσμοι ἰδρωδῶδες, πῶνοι στὶς ἀρθρώσεις και στοὺς μῦς. Ἐπίσης οἱ ἀρρωστοὶ μπορεῖ νὰ πάθουν ὀρχίτιδα και στείρωσιν.

Ἡ πρόγνωσις τῆς νόσου εἶναι καλὴ, ἡ διάρκειά της ὁμως μεγάλη. Μετὰ τὴν τελείαν ἰασιν τὸ μικρόβιον ἀφίνει μόνιμον ἀνοσίαν.

Διὰ τὴν πρόληψιν τῆς νόσου πρέπει νὰ τηροῦνται οἱ ὁροι τῆς ἀτομικῆς ὑγιεινῆς και τῆς ὑγιεινῆς τοῦ περιβάλλοντος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῇ και κινεῖται ὁ ἄνθρωπος. Εἰδικῶς δὲ πρέπει νὰ λαμβάνονται τὰ ἑξῆς μέτρα:

1. Τὸ γάλα νὰ καταναλίσκῃται πάντοτε παστεριωμένον ἢ θρασμένον.

2. Νὰ μὴν καταναλίσκωνται τὰ τυροκομικὰ προϊόντα ἀνθρώπων, ὅταν προέρχονται ἀπὸ γάλα μὴ παστεριωμένον.

3. Πάντοτε πρὶν ἀπὸ τὸ φαγεῖν νὰ πλέωνται τὰ χεῖρα.

4. Νὰ πλέωνται πολὺ καλὰ τὰ ὠμα λαχανικὰ (λάχανο, μαρούλι κ.λ.π.) πρὶν καταναλωθῶν.

5. Νὰ περιποιοῦνται με ἀντισ-

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Ἐκ προηγουμένων εἰσφορῶν	Δρχ. 164.760
Μιχ. Πιτένης ('Ελασσών)	100
Ἀ)φοὶ Δ. Γιώτσα, ἔμποροι ('Ελασσών)	500
Αἰμ. Λάλας (Κατερίνη)	200
Κων. Μανδραβέλης, διομήχανος ('Αθήναι)	500
Παντερμάκης Λεωνίδας Ἀνχης (Διοικητὴς Ἡπείρου)	500
Ἐρανικὴ Ὑποεπιτροπὴ Ἀργους Ὁρεστικοῦ	11.100
Σύνολον	177.660

Κατωτέρω δημοσιεύομεν κατάστασιν ἐμφαίνουσιν τὰς εἰσφορὰς τῶν ἐν Ἀργεῖ Ὁρεστικῷ διαμενόντων Σαμαριναίων, ὑπὲρ ἀνεγέρσεως Πνευματικοῦ Κέντρου Σαμαρίνης.

1. Ἀζήμες Δημήτριος τοῦ Χρ.	Δρχ. 500
2. Βάρας Δημοσθένης	200
3. Γάτσας Ἀχιλλεύς	100
4. Γιάκας Ἀγαθοκλῆς	500
5. Γιάκα Ἀφοὶ	500
6. Δούμπας Κωνσταντῖνος	100
7. Βλάσης Δαμιανός	100
8. Εὐραιμίδης Δημήτριος	100
9. Ζηκούλης Δημήτριος	100
10. Καρτάσιος Ἀλέξανδρος	100
11. Καρακάσιου Σωτηρία	100
12. Κράβας Δημήτριος	200
13. Κυργιάννης Γεώργιος	100
14. Κυπαρίσης Βύρων	50
15. Κωνσταντινίδης Κωνσταντῖνος	1.000
16. Λάλλα Ἀφοὶ Κ.	500
17. Λάλλας Γεώργιος Κ.	100
18. Μανάκας Νικόλαος	1.000
19. Μπέσιου Ἀφοὶ	1.000
20. Πισμίου Ἀφοὶ Ν.	200
21. Μπιζιός Μιχαὴλ Ν.	100
22. Μπιζιός Μιλτιάδης Ν.	200
23. Μπιζιός Ματθαῖος Ν.	100
24. Μακρομυχάλης Χρῖστος	50
25. Ματούσης Χρῖστος	100
26. Μπρατσίρης Ἰωάννης	500
27. Οὐλάνης Θεόδωρος	500
28. Πανάσιος Βασίλειος	100
29. Παπαδημητρίου Βασίλειος	100
30. Παραφέστα Ἀγαρίτσα	200
31. Πετρόπουλος Ἀθ. (εἰς μνήμην τοῦ πενθεροῦ τοῦ Στεργίου Κωνσταντίνου)	200
32. Πετρόπουλος Ἀλέξ. (εἰς μνήμην τοῦ πενθεροῦ τοῦ Μιχαὴλ Καραμίου)	100
33. Παπούλιας Τηλέμαχος	200
34. Πλήτης Ζήσης	200
35. Πασπάλης Μιχαὴλ	500
36. Τζώτζας Νικόλαος	200
37. Τζώτζας Γεώργιος	100
38. Τζημαράκας Γεώργιος	100
39. Τζημαράκας Στέργιος	100
40. Τσουμάνης Δημήτριος	100
41. Τσιόπας Στυλιανός	100
42. Κουτσονάκης Σπύρος	100
43. Φιλιάδης Κωνσταντῖνος	100
44. Φίσκα Κλεοπάτρα	100
45. Χώτος Ἡρακλῆς	500
Σύνολον	11.100

Ἡ Κεντρικὴ Ἐρανικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἀνέγερσιν Πνευματικοῦ Κέντρου εἰς τὴν Σαμαρίνα, εὐχαριστεῖ θερμῶς τὴν Ἐρανικὴν Ὑποεπιτροπὴν τοῦ Ἀργους Ὁρεστικοῦ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ.κ. Μιχ. Μπέσιου, Νικ. Λάλα, Νικ. Τζώτζα και Ἡρ. Χώτου διὰ τὴν δραστηριότητα τὴν ὁποίαν ἐπέδειξε πρὸς συλλογὴν χρημάτων πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Σαμαρίνας.

Ἐνισχύσατε τὸν Ἐρανὸν τοῦ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΗΣ, ἀποστέλλοντες τὴν οἰκονομικὴν βοήθειάν σας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐράνου ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος (Πλατεία Κολωνάκιου Ἀθηνῶν) ἀριθ. Λογαριασμοῦ 480.173.

Ο νέος Γ. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργ. Γεωργίας

Ὁ Δικηγόρος και πρῶν Δήμαρχος Ἑλασσῶνος κ. Ἰωάννης Παπαδημητρίου, ἀνέλαβε καθήκοντα Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργ. Γεωργίας. Εὐχόμεθα εἰς τὸν Γ. Γραμματέα κάθε ἐπιτυχία εἰς τὴν νέαν του θέσιν γιὰ τὸ καλὸ τῆς Θεσσαλίας.

πτικά (οἰνόπνευμα, ὀξυζενέ, ἰώδιο) τὰ διάφορα τραύματα και νὰ ἐπιδέχονται.

6. Τὰ ἄρρωστα ζῶα ἀπὸ μελιταῖο πυρετὸ νὰ ἀπομακρύνονται και νὰ σφάζονται.

7. Ὅσοι ἐρχονται εἰς ἐπαφὴ με ζῶα και ἔχουν τραύματα στὰ χεῖρα νὰ τὰ προστετεύουν με γάντια ἢ ἐπιδέσμοις.

Ν. ΑΝΘΟΥΛΗΣ

Παράδειγμα πρὸς μίμνησιν

Ὁ Διοικ. Ἡπείρου Ἀντ)ρχης κ. Λεωνίδας Παντερμάκης, λάτρεψεν τῆς Πίνδου και τῆς ὠραίας μας πατρίδος Σαμαρίνας, μὰς ἀπέστειλε 500 δρχ. διὰ τὸ Πνευματικὸν Κέντρον Σαμαρίνας, με τὰ παρακάτω λίγα λόγια, ἀλλὰ πλούσια σὲ περιεχόμενον:

«Μιὰ μικρὴ ἐνίσχυσις γιὰ ἕνα μεγάλο ἔργο, διὰ τὸ Πνευματικὸν Κέντρο τῆς χριστογαουδισμένης Σαμαρίνας, τὸ διαμάντι τῆς Πίνδου».

Νομίζομε πὼς περιτεύουν τὰ σκόλια. Τὸν δρόμο τοῦ καθήκοντος μὰς τὸν δείχνει ὁ ἐξαίρετος φίλος τῆς Σαμαρίνας, Ἀντ)ρχης κ. Α. Παντερμάκης.

ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ

Ἡ περιοχὴ μας, ὡς κτηνοτροφικὴ, συχνὰ προσβάλλεται ἀπὸ τὸν μελιταῖον πυρετόν. Οἱ ἄνθρωποι, τρώγοντας γαλακτοκομικὰ προϊόντα ζῶων μολυσμένων ἀπὸ τὸ μικρόβιον τοῦ μελιταίου προσβάλλονται ἀπὸ τὴν νόσον, ὅποτε πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς θεραπείαν δαπανηράν και ἐπὶ μακρὸν χρόνον. Λόγω ἀκριβῶς τοῦ κοινωνικοῦ και οἰκονομικοῦ προβλήματος πού δημιουργεῖ ὁ μελιταῖος πυρετός εἰς τὴν περιοχὴν μας καὶ γενικώτερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ δημοσίευσις τοῦ παρόντος ἄρθρου τοῦ συμπατριώτου μας κ. Ν. Ἀθούλη κτηνιάτρου, ἐνδιαφέρει μεγάλως τοὺς ἀναγνώστας, τῶσον διὰ νὰ γνωρίζουν στοιχειώδη τινὰ γιὰ τὸν μελιταῖον πυρετόν, ὅσον και ἰδίως τὰ προφυλακτικὰ μέτρα, πρὲς ἀποφυγὴν μολύνσεως.

Ὁ Μελιταῖος Πυρετός ὀνομάζεται και πυρετός τῆς Μάλτας, ἢ πυρετός τῆς Μεσογείου ἢ κυματοειδὴς πυρετός. Εἶναι νόσος ἡ ὁποία προσβάλλει τὸν ἄνθρωπον και τὰ ζῶα. Ὁ ἄνθρωπος μολύνεται κυρίως ἀπὸ τὰ ζῶα, δι' αὐτὸ ἀνήκει και στὴν κατηγορίαν τῶν ἀνθρωποπόων.

Ἀποτελεῖ μεγάλο ὕγειονομικὸν και κοινωνικὸν — οἰκονομικὸν πρόβλημα, διότι, ἀφ' ἐνός μὲν μαστίζει κατὰ ἀγέλας τὰ ποίμνια και ἔκ τούτου μειοῦται αἰσθητῶς ἡ γαλακτοκομικὴ ἀπόδοσις και παραγωγὴ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀγροτικοὶ και ἀκόμα τῶν πῶλων πληθυσμοὶ προσβάλλονται ἐκ τῆς νόσου ταύτης, με ἀποτέλεσμα οὗτοι νὰ ὑποβάλλονται εἰς θεραπείαν και νὰ παραμελοῦν τὰς ἐργασίας των ἐπὶ ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα, με σημαντικὰς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς περιοχῆς μας και γενικώτερον τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ νόσος τοῦ Μελιταίου Πυρετοῦ εἶναι παμπάλαια. Ὁ πατὴρ τῆς ἱατρικῆς, Ἱπποκράτης, περιγράφει μιὰ τέτοια νόσον.

Ἡ ἀσθένεια αὐτὴ ὀφείλεται σὲ μιὰ ομάδα πολὺ μικρῶν μικροβίων τὰ ὅποια ὀνομάζονται βρουκελλῆαι, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀγγλοῦ ἱατροῦ Βρούκε, πού πρῶτος περιέγραψε τὸ 1887.

Ὑπάρχουν τρία εἶδη βρουκελλῶν: α) ἡ αἰγίος βρουκελλὰ τοῦ μελιταίου πυρετοῦ, β) ἡ βόειος ἢ

βρουκέλα τοῦ νόσου τοῦ Μπᾶνγκ και γ) ἡ χοίρειος.

Τὰ ὡς ἄνω εἶδη βρουκελλῶν προσβάλλουν τὸν ἄνθρωπον και τὰ διάφορα ζῶα, κυρίως τὰ χειροφόρα (κατοῖκα, ἀγελάδα και πρόβατον). Ἔχουν εἰς τὸν κόσμον διάφορον κατανομήν. Ἡ αἰγίος βρουκέλλα ἀπαντᾶται εἰς τὴν Νότιον Εὐρώπην και τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν (παρამεσόγειοι χῶραι) και γενικῶς ὅπου ἐκτρέφεται ἡ κατὰ, ἡ βόειος βρουκέλλα ἀπαντᾶται εἰς τὴν Βόρειον Εὐρώπην και ἡ χοίρειος εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Μεταδίδεται εἰς τὸν ἄνθρωπον, κυρίως διὰ θρώσεως ἀθράστου ἢ ἀπαστεριωτοῦ γαλακτοῦ, προερχομένου ἀπὸ ἄρρωστα ζῶα πάσχοντα ἐκ μελιταίου πυρετοῦ, ἰδίως δὲ γάλα κατοίκας. Ἀπὸ ἀνῶριμα γαλακτοκομικὰ προϊόντα, ὅπως εἶναι τὸ τυρὶ και τὰ ἄλλα γαλακτοκομικὰ προϊόντα και μέχρι 40 ἡμέρες, ἐνῶ με τὴν ὠρίμανσιν τὰ μικρόβια καταστρέφονται.

Ἡ μετὰδοσις εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ ζῶα τὰ ὅποια δὲν πασχόντα γάλα γίνεται με τὰ ἐκκρίματα αὐτῶν και κυρίως με τὰ οὖρα και τὰ κόπρανα. Τὰ διάφορα ἐκκρίματα τῶν ἀσθενῶν ζῶων μολύνουν τὸ περιβάλλον (ἀντικείμενα, σκάνι, νερὸ κ.λ.π.) τὰ φρούτα και τὰ λαχανικά, (ἰδίως ὅταν λιπαίνονται με μολυσμένην κόπρον ζῶων), ἀπὸ τὰ ὅποια μολύνεται ὁ ἄνθρωπος ἐμμέσως. Ἐπίσης μπορεῖ νὰ μεταδοθῇ και δι' ἀμέσου ἐπαφῆς, ὅταν